

אָזכרו של בן חורין עמית ז"ל

עמית בן-חורין ז"ל

נולד - 12.4.1947

נפטר בקרב מול איסמעליה ה-23.10.1973

דברים אחדים של עמית ועליו
הרומזים על דמותו .

לעשות את המאכסימום מתוך אחריות ואמות-מוסר

"יחד עם הזכויות שניתנות לנו, היכולת והכוח להחליט, יש לנו גם הרבה מאד חובות. וזה בדיוק מה שאבי מתכוון, כשהוא אומר שהצבא הוא גורם נתון. יש לנו הרבה אחריות. אם פעם היה צריך להחליט בדרג מסויים מאד דבר מסויים, היום אפשר להחליט על דברים באותו סדר גדול בדרג הרבה יותר נמוך. מצד שני, גם האחריות היא הרבה יותר גדולה. האחריות היא הקובעת ולא הכוח או היכולת. ויש לה תפקיד גדול מאד. כשאשתחרר, אני בטוח שזה ילווה אותי עוד הרבה מאד שנים, האחריות הזאת שאני נוטל על עצמי ומטילים עלי, יחד עם היכולת והכוח לעשות מה שאני עושה. זה דבר שאני רואה אותו כחיוכי מאוד וזה נוגד את מה שהשתמע מהשאלות, כאילו החיים נעשים זולים יותר. להיפך בדיוק.

"למה אנחנו מתכוונים כשאנחנו אומרים שהצבא הוא הרבר "הכי חשוב"? אצלי זה ממש ענין של הרגשה, ולא רק מחשבה והכרה. אני זוכר שאחד הרגעים הקשים

דברים לזכרו של בן חורין עמית ז"ל

"למה אנחנו מתכוונים כשאנחנו אומרים שהצבא הוא הדבר "הכי חשוב?" אצלי זה ממש ענין של הרגשה, ולא רק מחשבה והכרה. אני זוכר שאחד הרגעים הקשים שלי בצבא היה במלחמה, כי רדפתי אחריה ולא עשיתי אותה בעוד שחברים שלי היו במקומות והמלחמה עברה על גופם ועל בשרם. אמנם גם אחרי המלחמה היו לא מעט מצבים כאלה, כשרציתי להיות במקומות אחרים. זה לא מיליטאריזם – אני רוצה להיות במקום שבו אני בטוח שאעשה את המאכסימום, ושבו אוכל להפיק את המאכסימום ממה שאני יודע, ממה שלמדתי. וזה עדיין בלי האחריות שמאחורי זה.

"אתן דוגמא פרטית שלי. פעם תפסתי שני מבריקים, בנודל של ילדים בני 15, עם חבילת חשיש. הלכתי לחפש אם יש עוד כמה וחייל שלי קשר אותם ולחץ אותם חזק. אחרי חודש הוא כבר לא היה חייל שלי. – – –

אני מחליט מתוך אחריות ויש מאחורי ההחלטות ומאחורי הדברים שאני עושה אמות מוסר גבוהות, ולא הייתי רוצה שישפטו אותי כמו ששופטים את האמריקאים ממאי-לאי (בוויטנאם)".

(מתוך שיחת חיילים עם מערכת "שדמות", 1971)

הסנטימטר הקטן של מאמץ נוסף

"... נסה לרמיין לעצמך רגע אחד את הקרב במבט מהצד. מה שרואים זה חיילים מכאן ומכאן שיודעים אותו הדבר ועברו אותו אימון, נלחמים ופועלים לפי מה שלמדו. כולם, כלומר החיילים משני צידי המיתרס, מגיעים כמשך הקרב לגבול המאמץ שלהם הפיזי והנפשי. ברגע זה מי שסוּחב את הסנטימטר הקטן קדימה, הוא המנצח.

בין החייל המנצח לבין החייל המפסיד בקרב, מפריד אותו סנטימטר קטן שהחייל הטוב ממשיך להשקיע מאמציו והחייל הפחות טוב – נשבר. והרי ההבדל בין המנצח למפסיד הוא ההבדל בין חיים למוות או חרות ושעבוד. מכאן שהמאמץ הקטן האחרון מרגע שאתה משוכנע שאתה לא יכול יותר, הוא הקובע והחשוב והוא המכריע את המערכה...

אילו ניתן היה לשכנע ולהחדיר לתודעת חיילינו את משמעות הדברים האלה הם היו טובים בהרבה מכפי שהם כיום וגם היום הם לא גרועים...".

(מתוך מכתב אל אחיו, אוקטובר 1968)

קצב עבודה ודאגה להורים

"... אצלי קצב העבודה גבר וזה אומר פחות מנוחה, פחות בבית ויותר דאגה להורים. אגב, ההורים דואגים מאד ולפעמים אני מודאג מדאגתם. לכן, כדאי להרגי- עם מפעם לפעם. זה לטובתם ולטובת היחסים בינם לבינינו".

(מתוך אותו מכתב לאחיו ששרת כצבא)

הצעירים

"... היתה אצלנו ועידה. חזן אמר שם דבר יפה שזכה למעט מדי חשומת לב: הצעירים טוענים כל הזמן שדוחים אותם ולא משתפים אותם בשלטון, לא נותנים להם אחריות. האמת היא שהם אינם לוקחים ואינם מנסים להשתלט".

שלטון, לפי דעתי, זה לא דבר שצריך לקבל ממישהו אלא דבר שצריך לקחת ממישהו, וההבדל גדול. הצעירים מוכנים לבקר ולהגיד מה לא טוב, אבל אינם נכנסים לפעילות ואינם מחייבים את עצמם כאחריות. הם פשוט מפטטים במקום לעשות".

(מתוך מכתב אל אחיו, כפברואר 1969)

דברים לזכרו של בן חורין עמית ז"ל

"... קשה לנו להאמין שב"פגישת הצוות" הבאה יחסר אותו אחד שדאג להביא את החיוך, את המזון וה"דלק". אותו "יקה" שהקפיד תמיד שהכל יהיה "תפור" עד הסוף, שלא יחסר דבר, בין אם זה קומזיץ או פעולה מסובכת וחשובה.

תמיד התפלאתי, מאין לעמית הסבלנות הזו להכין, לחשוב ולדקדק כל כך במעשיו ובתכניותיו...

אותו גוף נהדר לו השתייכנו איבד שלושה מעמודי החוץ שלו, עמית, מאירי וברוך...

... אינני יכול להאריך בדברי השבח וההלל אודות עמית. כה רבים הם הדברים וכה קשה לספר עליהם. אקווה שיזדמן לי לפגוש אתכם ולהעביר לכם דברים שהם גאוות כל אדם. דעו לכם שאיפה שהוא באירופה הקרה וה"בוגדנית" ישנו מישהו שמעריץ את בנכם וגאה על כל רגע שהיה במחיצתו. מישהו שהיה לו לאח ולרע למשך תקופה ארוכה.

אנו כואבים את כאבכם המר. אבל לנו סמל החיים והאהבה, אדם שעשה כה רבות למען שאחריים בארצו ווכלו לחיות בשקט ובבטחון. אי אפשר לתאר את גודל האבידה. אנו נושאים בקרבנו את זכרונו אשר לא יימחה לעולם".

◀ (מתוך מכתב מאת חברו של עמית אל ההורים)

דברים לזכרו של בן חורין עמית ז"ל

"... התחזקתי באמונתי כי עתידו של עמית אתנו ואחכם בקיבוץ, מסיפורו של ידידנו נפתלי פדר על שיחה שקיים עם עמית זמן קצר בלבד לפני צאתו למלחמה שממנה לא שב עוד.

מחברר ללא ספק כי עמית תיכנן במודע את המשך חייו בקיבוץ. כפני נפתלי ומרילה אשתו, הוא התוודה כי למד רבות מההוי האנושי והחברתי בסביבתו העירונית בשנתיים האחרונות. "להקדיש 10 שנים ראשונות במאבק על השגת דירה עם גינה או כלי גינה - זה לא שייך לשאיפותי", אמר להם עמית, "זה ניתן להשיג בקיבוץ ללא מאמץ, והרי מבחינת מיצוי היכולת האישית, לאחר שאסיים את הלימודים באוניברסיטה-נותן היום הקיבוץ אפשרויות למכביר".

נפתלי התרשם עמוקות מהרצינות שבה התנהלה השיחה, עד שמצא לנכון לספר לי עליה כחגובה ראשונה לשמע הידיעה המחרירה על נפילתו של עמית בקרבות המל-חמה האיומה הזאת.

יקירי, לא אחת שאלתיכם על עמית, על לבטיו ועל תוכניותיו. ידוע ידעתי מקצת מהרהוריכם ומעוצמת אהבתכם אותו. ישמשו נא הדברים שספרתי לכם כאן, פרק מזער לציון דמותו והגיגיו".

(מתוך מכתבם של ציפקה ואהרון אפרת)

דברים לזכרו של בן חורין אמית, ז"ל

...במוסד, אני מדריך בקבוצה המקבילה וזוכר אותו כאהראי,
נמרץ, בהור מחשבה ובעל יוזמה וכושר מנהיגות. אה"כ הוא
הופך למדריך נערץ על כל הניכיו.

עמית בצבא. כולם מדברים בשבתו ודורשים שנמשיך עוד
ועוד. עמית מחפש את השילוב בין צבא וקיבוץ. הוא הוור לשנה
הביתה מלא מרץ ותוכניות. עובד ברפת, מרכז יחד עם אהרים
את מזכירות הח"ץ ופורת. בשיחה הוא אומר: זהו הקוסה
נפלאה".

יגאל

...ראיתו בקרוב בהודמגיוות שונות; מכין אנשיו לפעולה,
מפקד עליה ומפיק לקחים ממנה... התרשמתי מעמית עמוקות.
ראיתי בו את אחד מעמודי התווך של היהודה והייתי בטוח כי
בכל מסגרת יהיה עמית דמות בולטת פרכוית.

ראיתי בו את האבטיפוס של הטוב והיפה שבבני דורו...

היום ברחוב

דברים לזכרו של בן חורין עמית ז"ל

...הכרתי את עמית היטב. ראיתי אותו כהייל, בלוחם וכמפקד בחיים יום-יום ובמיבצעים שונים. אני רואה לנגד עיני את דמיתו החסונה ואת החיוך השפוף על פניו הברוקע, מזוויית עיניי. אני זוכר היטב את ענותו אך יחד עם זאת את יציבותו ומנהיגותו במצבים קשים, הלב דואב ומתכווצ.

גם היוזם איני רשאי עדיין לספר לכם אפילו כניה של כעלליו המרובים בשרות לעם ישראל ומדינתו. אבל האמינו לי אם איכר, שהיה לו חלק נכבד בייצוב בטחיננו..."

אהרן יריב

עמית נפל במלחמת יום-הכיפורים, באותה הגזרת הקשות ביותר של המלחמה הכבדה ביותר מאז לימה של מדינת ישראל. עמית היה לוחם אמיץ בעל תודעה בטהונה עכובה ביותר עם אמות-מיסר גבוהות.

ולכשאנחנו יושב ושוכן במשך שעות רבות מסי תבריש הקולות ומסקדיו על הקרבות הרבים, המשימות המסיכנות, הידועות לנו

דברים לזכרו של בן חורין איתו, ז"ל

ומפקדיו על הקרבות הרבים, המשימות המסיביות, הידועות לנו רק בחלקן, שמיאא עמיה, על אישיותו שבאה לביטוי ביוחסיו עם חבריו החתמים, בלכטין, בתביעתו התמידה מאד לעצמו כראש וראשונה ומפקדיו — אתה עומד כופתע ונכעם עד עומק יצותך מהחיון של שלם צעור בשנות העשרים המוקדמות לחייו, שהעמיס על עצמו מידת אחריות אישית גבוהה בזה לבטחונה של המדינה, הן קסידה מירבית על התנהגות ערסית לפי הפיסתו...
כשיחה חיילים עם כשרכת „שדמה“ ביוזעו אמר עמיתו „יש לנו הרבה אחריות... האחריות היא הקובעת ולא הכוח או היכולת... אני רוצה להיות במקום שבו אני בטוח שאעשה את המקסימום... אתו דוגמא פרטית שלי. פעם הסכתי שני מבריחים בגודר של ילדים בני 15 עם תכנית השיש. הלכתי להפש אם יש עוד כמה וחייב שלי קשר אותם ולחץ אותם הוגו. אחרת הודש הוא כבר לא היה חיל שלי.“

אני זוכר: עמית עבד ברפת ולכו בערבוב, היה בא לעחים לתדרי לשאול ספרו לימוד. שיחה אתו גרמה לי תמיד עינה. הוא נהר בטחון, מתת לחינוך שהיה נסוף על פניו היה רצינות. הרבה בעבר לנילו. שלא כל היה לגילתה, ואותה רצינות הכתובה איפוף, צניעות ודרכי מוסר בהתנהגותו האישית.

דברים לזכרו של בן חורין אמית, ז"ל

גיתן להגיד בוודאות שכל הפערים שעשה עמית בחייו הקצרים
העשירים והאינטנסיביים, תוך גיבוש אישיותו ושהתכוון לעשות
בעתיד -- היה להם יצר אחד ובלעדו: בטהונה של מדינת ישראל,
פרשיות אפופות הוד על מעשיו של עמית לבטחונה של המדינה
הן עריון בנות, אך בפגישה ארוכה ניתקה צננותו, שהלכה
את אישיותו, צניעות טבעית מונח נדירה של איש צבא מקפיד
ואיש בעל ערכים מוסריים, רבים, ובעיקר חבריו, תלומדים
העריצוהו.

כותב חבר לחם: אבד לנו סמל החיים והאהבה... אני
גאה על כל רגע שהייתי במחיצתו.

יכול שאני מעמיק לדקויות מיבני אישיותו של עמית אני
רואה בו דוגמה חיה טהורה וכה העניית למפקדים בחיילים
בצה"ל ולמטרה של החברה הישראלית.

ואני כהרהר לעתים קרובות: מה זכותנו אנו לחיות אלה
יעמית וחבריו מסרו עליהם את גשםם -- ואודה: אין לי תשובה.
דמותו הצעירה, האליצה היפה של עמית תעמוד לנגד עינינו
לאורך ימינו.

דברים לזכרו של בן חורין אחית ג"ל

כאלו

אני חאה את מי המוליד באותו ביתו של אלהי, שלפניו אדם
עומד אדם זמן. אמוני, בראשיתו, מן הגורם השני. אע"פ שהיה
חלוקה גדולה מאוד ע"י נדח והתבוננות אישית. פתח בקרבולת
והתחבר אליו מיד. ע"י אהבתי הבה של בקרבולת.

~~האם התחברתי אליו את עליו ובעיקר את נדח ?~~

הוא לא בעיקר. אהבתי הבה, ודוקא בשלנו ח"י ודאנו
דקום, ע"י נדח. אהבתי הבה את עליו יאה חבא. הפתח בראי
מעליו נדח, אהבתי ושלתי ידעתי אתו. נדחתי לפני אהבתי לעמוד
נדח ע"י בני ובני אהבתי ביה - לא ידעתי לפני מן - ק"ל
אמך מאוד ע"י נדח. נדחתי ידעתי.

בן חורין עמית בן ליובה וצבי. נולד ביום כ"ב בניסן תש"ז (12.4.1947) בעין השופט.
למד בבית הספר היסודי בעין השופט וסיים את לימודיו במוסד החינוכי הריי אפרים.
נפל בקרב בגדה המערבית של תעלת סואץ ביום כ"ז בתשרי תשל"ד (23.10.1973).

דישון מרעה טבעי ומרעה בעל בהרי מנשה

תקציר וסיכום מעבודת מחקר שנערכה במסגרת הלימודים במוסד החינוכי הרי אפרים,
תשכ"ח, בהשתתפות התלמידים עמית בן חורין, ארנון אשכול ומשה פלבס, בהדרכת
החוקרים ממוסד החקלאות נ. זיגלמן, ב. רון וי. לומס, מהשירות המטראולוגי בבית דגן.

אכתב תן חואים לאפחתו על כן חורין עמית ז"ל

צבא הגנה לישראל

לרעיתו של עמית ז"ל ולהוריו שלום !

אני כותב לכם, כי איני יודע מתי יעלה בידי לבקרכם. הנה עבר זמן רב, ולא הצלחתי להגיע אליכם, לנחמכם באבלכם הכבד.

אני יודע את משקלן הקטן של מילים, שצריכות להביע רחשי לב, כשהן עומדות מול אבדן חיים. הכרתי את עמית היטב, ראיתי אותו כחייל, כלוחם וכמפקד בחיים יום-יום ובמבצעים שונים. אני רואה לנגד עיני את דמותו החסונה ואת החיוך השפוף על פניו והבוקע מזוית עיניו. אני זוכר היטב את ענוונותו אך יחד עם זאת - את יציבותו ומנהיגותו במצבים קשים, והלב דואב ומתכווץ.

גם היום, איני רשאי עדיין לספר לכם, אפילו כזית, על מעלליו המרובים בשרות לעם ישראל ומדינתו. אבל האמינו לי אם אומר, שהיה לו חלק נכבד בייצוב בטחוננו. השגיו אפשרו למודיעין לתרום את תרומתו המלאה בכל המלחמות והמאבקים שפקדונו מאז מלחמת ששת הימים.

אכתב תנחומים למשחתו על כן חורין עמית ז"ל

תסלחו לי אם אני בדברי מכאיב לכם, כי אין זו כלל כוונתי. אני פשוט, איני יכול שלא לומר את הדברים, אפילו אם יודע אני, שהם בלתי מספקים לתאר ובוודאי שאין בכוחם לנחם.

אני זוכר, כיצד ישבנו עוד בחדרכם בקבוץ אחרי הרצאתי (אם אינני טועה) ודברנו על דא ועל הא. אני זוכר היטב את השיחה שניהלנו - עמית ז"ל, אמיתי ז"ל ואני - בשבוע הראשון של המלחמה. השניים הקשו לי וחזרו: מה יהיה? אמרתי להם, כי אני משוכנע שננצח, אך המחיר יהיה יקר. לא העלתי על דעתי שחיהם יהיו כלולים במחיר!

בפעם האחרונה, ראיתי את עמית ליד התפק של מפקדת פיקוד הדרום, כשהוא מאובק, חגור וחמוש ומנופף ידו לשלום. אני יודע, כי בלבו נשא את השאיפה לשלום אך ידע בחייו הרבה מלחמה.

לא רק בדבר ניחומים ברצוני לסיים, אלא בכך, שאם נדע לעשות את חשבון הנפש, כ"א מאתנו לחוד וכולנו יחד, נסיק את המסקנות ונחיה לפיהן - הרי יהיה בכך משום כבוד זכרונו של עמית ז"ל ושל חבריו.

אשתדל לבקרکم בקרוב. סליחתכם על האיחור בכתיבה. שלכם, אהרון יריב